

ՀԱՐՍՈՍԱՆԵՐ ԶԱՄԱՐ

Տարեկան		
Գէտ տարեկ	10	անգ.
Ամսական	6	անգ.
	1	անգ.

ԱՐՏԱՍՈՂԶԱՆԻ ԶԱՄԱՐ

Տարեկան	12	անգ.
Գէտ տարեկ	7	անգ.

Բաժանորդագրութիւնը ընդունուած է իւրաքանչիւր ամսը
սկզբից, և պիտի վերջանայ ապագանաւոյ յետագայ
որեւէ ամսի վերջին:
Ապրիլի մեկից մինչեւ տարւոյ վերջը արժէ 9 րուբլի,
ԱՊՐԻԻԻ ԲՈՒՄԵՆՈՐԴԱՐ. և ՅԱՏԱՏԱՐԱՐՈՒՄ. ՁԷ ԸՆԴՈՒՆԵՆՈՒՄ
հասցէ Ժողովուրդ համար պէտք է սպառելի ԶՈ ԿԱՐԵՆԻ (Կարէնի
ժողովարան) և երբ հասցանք, առանց որի զգուշանքը կը Զ
ԱՆՆԵՏՆԱԾԻ:

ԱՌԱՆՋԻՆ Ք-Ը ԱՄԵՆ ՏԵՂ 6 ԿՈՊ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆԸ ԸՆԴՈՒՆԱԿՈՒՄ ԵՆ Ա-
ՄԵՆ ԼԵՃՈՒՂ. 1-ին երեսի վրայ առջին (պն-
ախ) 10 կող., հովհաննիս վարս' 20 կող., 4-րդ
երես 5 կող., հովհաննիս վարս' 10 կող.,

ԱՊԱՌԻԿ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԶԵՆ ԸՆԴՈՒՆԻՈՒՄ

Ամբաստանաթիւնը բաց է 2-3 ժամ., գրասենեակը
2-3 ժ. երեկոյ. և 6-8 ժ. երեկոյ.

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԵՄԲԱՅԻՐԻ ՄՕՏ Ժ. 2-րդ ժիւղ 3-րդ

Ул. "Сурет" Тифлис, Редакция Газети "Оризон".
Сохолаская ул., № 3, кв. 1, Телеф. № 15—57.
4nd Tiflis (Russie, Caucase), Redaction "Horizon".

ԶԻՆԻՈՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

1916 ԹԻԱԿԱՆԻ

ՈՐՉԱՓ ԱՒԵԼԻ ՀՐԱՆՈԹՆԵՐ ԼԻՆԵՆ, ԱՅՆՉԱՓ ԱՒԵԼԻ ՊԱԿԱՍ ԿՐ
ԼԻՆԵՆ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԶՈՋԵՐ, ԱՅՆՉԱՓ ԱՒԵԼԻ ՄՕՏ ԿՐ ԼԻՆԻ ՎԵՐՋ-
ՆԱԿԱՆ ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆԸ ԹՇՆԱՄՈՒ ՎՐԱՅ. ՅԻՇԵՅԷԲ ԲՈԼՈՐԴ ԱՅՍ
ԵՒ ԹԵԹԵՒԱՅՐԷԲ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ, ԲԱՆԱԿԻՆ ԱՄԵՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ
ՄԹԵՐԲՆԵՐ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐԵԼՈՒ ԳՈՐԾԸ:

ՁԵՐ ԱԶԼՏ ՓՈՂԵՐԸ ՎԵՐԱԺԵՑԻՔ ԶԻՆՒՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ:

ԱՅՍ ԱՄԵՆԱՅՈՒՍԱԼԻ ԵՒ ԱՄԵՆԱՕԳՏԱԿԱՐ ՄԻՋՈՑՆ Է ՓՈՂԵՐԻ ՊԱՅՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ:

ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Փրկատուքեան օրիգագիաները բաց են թողնւում 50, 100, 500, 1000, 5000, 10,000 և 25,000 ոտրի արժողութեամբ և բերում են օգուտ, սկսած 1916 թ. փետրարի 1-ից $5\frac{1}{2}\%$ տարեկան, որ և կ'ընկնէ եւրո անոստ՝ փետրարի 1-ին և օգոստոսի 1-ին:

Տեղումների վճարումը անցնում է համարում դրամագլխերի եկամտից առնուղ պետական տուրքից:

Բոլոր օրվա զաց իսաները էլ հանգցրել են 1926 թ. փետրվ. 1-ին. մինչև այդ ժամանակամիջոցին հասնելը փոխառութիւնը չի կարող յետ գնւել:

Ն Որոշ ժամանակվի նշանակած կուպոնների և հանգցրած օրվա զացիաների վճարումը կը կատարուին Պետական Բանկում, Գանձարաններում և խնայողական Դրամարկղներում:

Փոխառութեան օրիգայիւնները կընդունեն որպէս գրաւական արժեւորական կապաւնների և մատակարարութեան համար, ինչպէս նաև մասնավարներով վճարւող ակցիզի և մաքսային աուքքերի համար:

Ներկայ փոխառութեան օրլիգացիաների տէրերը իրաւունք ունին փոխել նրանց պէտական փոխառութիւններին նոյն կամ աւելի երկար ժամանակամիջոց ունեցող օրլիգացիաների հետ, որոնք կարող են բաց թողնել Կայսրութեան մէջ 1916 թւի ընթացքում, ըստ որում նոր փոխառութիւնների վճարումների համար սոյն փոխառութեան օրլիգացիաները կընդունեն իրենց սկզբնական արժէքով:

ԲԱԺՆԵԳՐԻԵԼՈՒ ՏԵՂԵՐԸ ԵՒ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

Ստորագրութիւնը սկսւած է մարտի 15-ից և ընդունուած է՝

Պետական Բանկի Գրասենեակներում և Բաժանմունքներում,

Մասնաւոր առեւտրական բանկերում,

Գանձարաններում (մշտական),

Քաղաքային հասարակական բանկերում և

Փոխադարձ լավրկի ընկերութիւններում

Մինչև սոյն թվի ամսը 22-ը,

այդ օրն էլ հաշւած:

Պետական Նախարարական Դրամաբեղիչներում,

Մանր վարկի հիմնարկութիւններում և

Դաշտային Գանձարաններում

Մինչև սոյն թւի մայիսի 13-ը,

מלך עולם

ԲԱԺՆԵԳՐԻԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

Սկզբնական գինը նշանակում է նստիկալ արժողութեան 95%-ը և ԸԹԱՅԻԿ տոկոսները յաշվու-
մով, հաշվելով 1916 թվի փետրվարի 1-ից:

Այն անձինք, որոնք կամենում են վճարել ստորագրած օրվ՝ զացկանների ամբողջ գումարը, վճարումը կատարում են հենց բաժնեգրելու օրը:

Այն անձինք, որոնք բաժնեգրվել են փոխառութեանը Պետական Բանկում, մասնաւոր առևտրական և քաղաքային հասարակական բանկերում 500 ուրլուց աւելի գումարի, իսկ Գանձարաններում, խնայողական Դրամարկղներում, փոխադարձ վարկի ընկերութիւններում և մասնք վարկի հիմնարկութիւններում 300 ուրլուց աւելի գումարի, —նրանց վճարումը կարելի է մասերի բաժանել, սակայն այն պայմանով, որ փոխառութեան օրլիգացիաների ստորագրութեան նոսխնալ արժէքի 50%-ը վճարել բաժնեգրելու օրը, իսկ մնացած 50%-ը ոչ ուշ քան մայիսի 13-ը։ Այն անձինք, որոնք ստորագրել են մաս-մաս վճարելու պայմանով, ստորագրութեան դումարի 50%-ի վճարման հետ միաժամանակ մոծով են նաև զբաւական մնացած չվճարած օրլիգացիաների նոսխնալ գումարի 50%-ի չափ։

ԱՐՏՈՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՕԲԼԻԳԱՑԻԱՆԵՐԸ ՊԱՀԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Օրվիզացիաների տէրերը կարող են առաւելաւ իրենց օրվիզացիաները առանց վճարի Գնասական Բանկի¹ Գանձարանի և իննադրական Դրամարկդներ չիմնարկութիւններում, մոծելով միմիայն սահմանաձգ զերբային տուգը² իսկ նրանք, որ իննադրական Դրամարկդներում արգէն գումարներ ունին, և այդ Դրամարկդներում օրվիզացիաներ զնելիս նրանց արժէքը անց են կացում իննադրական զրբոյիների մէջ, նրան զերբային տուգը ևս չեն վճարում:

961 1—1

digitised by A.R.A.R. @

կան արեւմտաւոր հետախուզողի զին-
քէր կատարուած սպանական Արեւել-
քում, այնպէս էլ Հայաստանը մի
հզգ մասնատրի էր քրիստոնէական
պաշտօնական Ասիայի անշարժական
թանձրական խառնուրդում։

«Բյւ. Յձ»-ի թղթակիցը իր եղբա-
նացորդները չի հիմնում ամենա-
թաւր շորութիւնները վրայ։ Այդ շոր-
ութիւնները կարող են աւելի մեծ
զարմանք առաջ բերել ուսն առաջա-
դէմ հասարակութեան մէջ։

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Խնդրում թող առաջ «Երեւոյն» մի-
ջոյժ հարգելի, որ վերջերս այնքան
աղքատ պատճառած արձապիտիկներ, որ
յանձնուած էր ինձ Վանում ուսնների
կողմից, հանգան է պահանջ տեղից ու
Արեւմտաւոր միտքան Դանիէլ վարդա-
պետի ձեռքով ցուցակագրուած և յան-
ձնուած է Վանի տեղական կառավա-
րութեան։

Խնդրում եմ միւս քերթերին ար-
տասապի այս երկաղը։

Արամ
Խմբագրութեան կողմից։— Ընթեր-
ցողը յիշում է, որ հայ մամուլի որոշ
օրգաններ, ամեն կերպ աշխատելով
սուսեր ձգել Վանի հանգիստ հանա-
զապիտի վրայ, ակնարկել էին ի մէջ
այլոց, թէ այդ արձապիտիկն էլ անցել
է Արամի ձեռքը... Մի բաց նամակով
Հորիզոնի մէջ (№ 64) Արամ պարզեց
իր գործը։ Այժմ գրուած են, քա-
րեւախտաբար, արձապիտիկը Մի փոք-
րիկ դէպք է սա, որ աւելորդ անգամ
զգլին է հաստատուել, թէ որքան սան-
ձարձակ են ինստիտուցիան ու չորա-
խօսութեան մէջ մարդու բերանները
և թէ որքան դիւրութեամբ են մեր
մէջ խաղում մարդկանց պատիւ հետ։

ԳԱՂԹԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Քիֆիւսի Հայոց Գիւղատնտեսական
ընկերութեան ժողովը պ. Արաւի
Թաղէտեանը իստ օրերս Մանթաշա-
նի կալուածները կառավարել Գ. Շա-
հումեանի ընկերակցութեամբ ուղևոր-
ւելու է Գարսիառաւան, Վանի շրջանի
համար լինաներ և սերմացու գնե-
լու։

Սեբեկ, Քիֆիւսի Հայոց Գիւղա-
տնտեսական Ընկերութեանը ստացաւ
120,000 ա. աւանդից 25,000 ա. և
ամսական 1000 արծաթե դրամով երե-
քագործական գործիչներ, ինչպէս
օրինակ, գերանդիներ, մանգոյններ,
բանիւր և այլն։

Տանձաւ գիւղի հասարակութեան
լիցքը ուսուցիչ Կարապետ Մարգարեան-
ից գին է Գիւղատնտ. ընկերութեան-
ընդ, խնդրելով օգնութեան հասնել այդ
գիւղի մասով նրան սերմացու և
լինաներ։ Մարգարեանի ներկայա-
ցրած ծախքերի ցուցակից երևում է,
որ այդ գիւղի անհրաժեշտ կարիքնե-
րին բաւարարութեան տալու համար
անհրաժեշտ է հայթիկով 20,000 ա. և
Ինչպէս յայտնի է, գիւղացիներին հան-
ջի ժամանակ բոլոր տղամարդիկ կո-
տորած են բացառութեամբ շատ քիչ-
երի և մնացել են միայն կանայք և ե-
րեխաներ։

Մուսկայի Հայկական կոմիտէի
կողմից պ. Արամ Մակարեան Քիֆի-
ւիս է եկել և շուտով մեկնելու է Ար-
տաշաւ։ Սարգստաբար, Հորդադուլի,
Մուսուկ և Արմաի, ծանօթանալու հո-
մախքի բովանդակութեամբ անհա-
տու կայանների գործունէութեան հետ։
Ն. Կ. Բ. Տաւրիանի կոմիտէին 150,000
ա. և յառկացել Մուսկայի Հայկական
կոմիտէին, որից առ այժմ ստաց-
ւել է 100,000 ա., իսկ մնացել
50,000 ա. և պատշաճ այն ժամանակ
կեր առաջին հաշիւ հաշիւները կը
ներկայացնեն կոմիտէին։

Մուսկայի Հայկական կոմիտէն
բովանդակութեամբ մի մեծ խումբ
է կազմակերպում ուղարկելու էր զո-
րում-Մուսուկ-Մուսկայի գծի համար
Նոյն Մուսկայի մի հիւանդանոց է
բացել տեղական հայ փախստականներ-
ին համար, բայց այդ նոյն գծի վրայ
ուղարկել է Քուստիկ խմբի 2 բժիշ-
կով։

Բախմուկի մեղ հարգումն են,
որ տեղական Հայկական կոմիտէի նա-
խաձեռնութեամբ, յոգստ ամենակա-
յա փախստականներին, ապրիլի 11-ին ժո-
ղովրդական տանը արեւել է մի երե-
կայ-ներկայացում, որին մասնակ-
ցել են Մուսկայի համարարների հայ
ուսանողները մի քանիսը, ներկայա-
ցումը անցել է շատ յաջող և ուժեղ
ապաւորութեան է թողել հասարակու-
թեան վրայ։ Մուսկայ 1,000 ա. աւել է,

ԼՐԱՏՈՒ ԹԻՏԵՒՍ

Նորին Կայսերական Բարձրութիւն
Կովկասի Փոխարքայ Մեծ Իշխան Նիկո-
լայ Նիկոլայիչ, Մեծ Իշխանուհի Ա-
նաստասիա Նիկոլայիչնա, Մեծ Իշխան
Գեորգ Նիկոլայիչ և Մեծ Իշխանուհի
Միլիցա Նիկոլայիչնա Օգոստոսի 1-ին
երեւանեցի Բաթումից վերադարձան։

Հայ Օրերագրաց Գործիքի խնդ-
րանք պ. Ա. Անարեանը մաս օ-
րերս Արտաշատի Ընկերութեան
հանգիստը կը կարգայ մի դասախո-
սութիւն։

Հասարակ տեղից յետոյ, ամսին
18-ից վերադառնել են ժողովրդակա-
ն համալսարանի հայկական սեկցիայի
պարագմունները Ներսիսեան զարգի-
նին շնորհով։ Չորեքշաբթի և ուրբաթ
օրերը տեղի են ունենում սիւսեմա-
տիկ դասախոսութիւնները, իսկ շա-
բաթայ միւս օրերը գրադիտական
զարգի պարագմունները Առաջնա-
պէս ուսուցչին դասեր են արում
ստանկանային։

Քիֆիւսի Հասարակական ակում-
բի հերթական երեկոյթը, որ տեղի
պիտի ունենար շաբաթ, յետաձգւած է
կիրակի, ապրիլի 24-ին և ներկում է
Միք. Նալբանդեանին նրա մահան
50-ամեայ տարեդարձի առթիւ։ Միք.
Նալբանդեանի մասին կը խօսի Միլիսա
Բերեքեան, որից յետոյ կը լինի
դրոյց, երեկոյթը վերջանալու է գրա-
կան-երաժշտական բաժնով։

Ներկայգործական դպրատանն-
աւ, Կովկասեան երկրագործական մի-
նիստի գլխավոր լիազօր Եւզովիչիին
ուղարկել է մեծ քանակութեամբ բան-
ջարանոցային սերմ, տեղական գիւ-
ղատնտեսական ընկերութիւններին և
հանգանգական աղբորմներին բաժան-
լու համար։

Քիֆիւսի Հայոց Գիւղատնտեսական
ընկերութեան ժողովը պ. Արաւի
Թաղէտեանը իստ օրերս Մանթաշա-
նի կալուածները կառավարել Գ. Շա-
հումեանի ընկերակցութեամբ ուղևոր-
ւելու է Գարսիառաւան, Վանի շրջանի
համար լինաներ և սերմացու գնե-
լու։

Սեբեկ, Քիֆիւսի Հայոց Գիւղա-
տնտեսական Ընկերութեանը ստացաւ
120,000 ա. աւանդից 25,000 ա. և
ամսական 1000 արծաթե դրամով երե-
քագործական գործիչներ, ինչպէս
օրինակ, գերանդիներ, մանգոյններ,
բանիւր և այլն։

Տանձաւ գիւղի հասարակութեան
լիցքը ուսուցիչ Կարապետ Մարգարեան-
ից գին է Գիւղատնտ. ընկերութեան-
ընդ, խնդրելով օգնութեան հասնել այդ
գիւղի մասով նրան սերմացու և
լինաներ։ Մարգարեանի ներկայա-
ցրած ծախքերի ցուցակից երևում է,
որ այդ գիւղի անհրաժեշտ կարիքնե-
րին բաւարարութեան տալու համար
անհրաժեշտ է հայթիկով 20,000 ա. և
Ինչպէս յայտնի է, գիւղացիներին հան-
ջի ժամանակ բոլոր տղամարդիկ կո-
տորած են բացառութեամբ շատ քիչ-
երի և մնացել են միայն կանայք և ե-
րեխաներ։

Մուսկայի Հայկական կոմիտէի
կողմից պ. Արամ Մակարեան Քիֆի-
ւիս է եկել և շուտով մեկնելու է Ար-
տաշաւ։ Սարգստաբար, Հորդադուլի,
Մուսուկ և Արմաի, ծանօթանալու հո-
մախքի բովանդակութեամբ անհա-
տու կայանների գործունէութեան հետ։
Ն. Կ. Բ. Տաւրիանի կոմիտէին 150,000
ա. և յառկացել Մուսկայի Հայկական
կոմիտէին, որից առ այժմ ստաց-
ւել է 100,000 ա., իսկ մնացել
50,000 ա. և պատշաճ այն ժամանակ
կեր առաջին հաշիւ հաշիւները կը
ներկայացնեն կոմիտէին։

Մուսկայի Հայկական կոմիտէն
բովանդակութեամբ մի մեծ խումբ
է կազմակերպում ուղարկելու էր զո-
րում-Մուսուկ-Մուսկայի գծի համար
Նոյն Մուսկայի մի հիւանդանոց է
բացել տեղական հայ փախստականներ-
ին համար, բայց այդ նոյն գծի վրայ
ուղարկել է Քուստիկ խմբի 2 բժիշ-
կով։

Բախմուկի մեղ հարգումն են,
որ տեղական Հայկական կոմիտէի նա-
խաձեռնութեամբ, յոգստ ամենակա-
յա փախստականներին, ապրիլի 11-ին ժո-
ղովրդական տանը արեւել է մի երե-
կայ-ներկայացում, որին մասնակ-
ցել են Մուսկայի համարարների հայ
ուսանողները մի քանիսը, ներկայա-
ցումը անցել է շատ յաջող և ուժեղ
ապաւորութեան է թողել հասարակու-
թեան վրայ։ Մուսկայ 1,000 ա. աւել է,

ԹԵՂԵԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԽՈՐՀՐԴԱՅՈՒԹԻՒՆԻ ԶԵՄՈՏԻՈՒ

Մուսկայի Հայկական կոմիտէի
կողմից պ. Արամ Մակարեան Քիֆի-
ւիս է եկել և շուտով մեկնելու է Ար-
տաշաւ։ Սարգստաբար, Հորդադուլի,
Մուսուկ և Արմաի, ծանօթանալու հո-
մախքի բովանդակութեամբ անհա-
տու կայանների գործունէութեան հետ։
Ն. Կ. Բ. Տաւրիանի կոմիտէին 150,000
ա. և յառկացել Մուսկայի Հայկական
կոմիտէին, որից առ այժմ ստաց-
ւել է 100,000 ա., իսկ մնացել
50,000 ա. և պատշաճ այն ժամանակ
կեր առաջին հաշիւ հաշիւները կը
ներկայացնեն կոմիտէին։

Մուսկայի Հայկական կոմիտէն
բովանդակութեամբ մի մեծ խումբ
է կազմակերպում ուղարկելու էր զո-
րում-Մուսուկ-Մուսկայի գծի համար
Նոյն Մուսկայի մի հիւանդանոց է
բացել տեղական հայ փախստականներ-
ին համար, բայց այդ նոյն գծի վրայ
ուղարկել է Քուստիկ խմբի 2 բժիշ-
կով։

Բախմուկի մեղ հարգումն են,
որ տեղական Հայկական կոմիտէի նա-
խաձեռնութեամբ, յոգստ ամենակա-
յա փախստականներին, ապրիլի 11-ին ժո-
ղովրդական տանը արեւել է մի երե-
կայ-ներկայացում, որին մասնակ-
ցել են Մուսկայի համարարների հայ
ուսանողները մի քանիսը, ներկայա-
ցումը անցել է շատ յաջող և ուժեղ
ապաւորութեան է թողել հասարակու-
թեան վրայ։ Մուսկայ 1,000 ա. աւել է,

առաջին աստիճան ապագայ զինուոր-
ային կազմակերպութեան, ընդունել այն
զինուորական շրջանները, որոնք
արդէն բաժանուած են Գանձակի նա-
հանգում, և առաջարկուած է նոյն սի-
սեմով մեկնել և միւս նահանգները։ Գ.
Կամարովանի ցուցադրած թւերից
երևում է, որ զինուորական շր-
ջանները համապատասխանում են նաև
էտնոգրաֆիկական կազմին և այդպիսով
որոշ չափով պայտաւանուած են լինում
Անդրկովկասեան բոլոր ազգութիւննե-
րը հաւասար չափով։

Մտքերի փոխանակութիւնից յետոյ
ժողովը սկզբունքով համաձայնելով
պ. Կամարովանի առաջարկած ծրա-
դրի հետ, ընտրեց 8 հոգեւ ընդհա-
նուած մի յանձնաժողով Գանձակի նա-
հանգի զանազան շրջանների հետ լա-
ծանքի անհատականութիւններից, որոնց
յանձնեց պ. Կամարովանի կազմած
ծրագրի մէջ և ներկայա-
ցել Քիֆիւսում կայանալիք դեմա-
ւոյական խորհրդակցութեան։

Լ. Միլոնց.

ԱՆԳՈՒԹ ՓԱՐԱՋԱՌՈՐ

Վաղարշապատ, 15 ապրիլի
Մենք շատ բան կինք լսել զեռ-
կուածներին գրումստ օրերից հե-
շակուած Մուր-Բայազիտի շրջանի գոր-
ծակալ Տէր. Գաբրիէլի սիրազգութեա-
նիւնները մասին, նոյն իսկ բազմա-
թիւ նամակներ ունիւր անցած հե-
րատարակելու «Երեւոյն»-ի էջերում,
բայց այն, ինչ որ միւսմայն պատմե-
ցին մեզ այսօր, Կաթողիկոսին բողո-
քելու համար այդ շրջանի իսկ 1357
այստեղ թափած զարթոնքները, զգ-
ւանք և աւելումներ են յարուցանում
զէպի այն անհանգիստ, որոնք այդպի-
սի մի մարդու ձեռք են յանձնել մեր
Բլաւնիւրի բախում։

«Երաբարական Օգոստիւն» մեծ
քանակութեամբ զգեստներ է ուղար-
կում բաժանուած գաղթականներին,
բայց ոչ մի օր չէ հնաքրքրուել, թէ
իրոք բաժանուել են, թէ ոչ։ Խնդրել
համարեա ոչինչ չեն ստացել, ստա-
ցածներն էլ միանգամայն հին և ան-
պէտք կտորներ են. այդ հանգիւս-
տներից, բան զարթոնքները։

Մի քանի կանայք դիմում են և շո-
րիւր խնդրում, բայց մեր «Երաբար»
այնպիսի լուրջ պայման է դնում, որ
այստեղ առաջ բերելը անթույլատրելի է։

Այլիւ է բաժանուած գաղթականնե-
րին, բայց իւրաքանչիւր պարզ փոխ-
անակ հինգ փութ կշիւում չորս փութ է
կշիւում և մի է այն յանդուգն մարդը,
որ ձեռնարկում կը հանի այն անխա-
տութեան դէմ, որովհետեւ մի չէ ճա-
շակել նրա մարդկերի հարուածները
Մարգրեց Մանդակերից 100-ամեայ
ծնունդագրից Տէր. Բաղդասարը քա-
նայ Սարգսեանին, խնդի մարդից
այնպէս էր բաշել ու թափառելու
հուրը անհանգիւս էր ինքն-մասաւ հայ-
նուր, որ ողբերկին իր բողոքն էր ա-
նիւնում, որ երկրում չմեռու և այս
օրին հասաւ։

Իրոցու գիւղացի Սարգիս Տէր. Կա-
րապետեանի նախօրոք ստացական է
ստանում, բայց աւելի միայն մի մա-
սը յանձնում։

Թոփրապէլի մի գիւղացու, որ բո-
ղոքել էր աւելի պակաս քան մասին,
ինքն անձամբ իր անբաժան մարդկով
ամբողջ մարմինը կապտացնելուց յի-
ստայ բանապիտիկ էլ է աւել և
այսպէս փաստելի մի ամբողջ շարուն-
կաթողիկոսը խոստացաւ դրանց,
որ կանէ պաշաճ կարգադրութիւն։
Բ. Թաղիսեանց

Իրոցու գիւղացի Սարգիս Տէր. Կա-
րապետեանի նախօրոք ստացական է
ստանում, բայց աւելի միայն մի մա-
սը յանձնում։

Թոփրապէլի մի գիւղացու, որ բո-
ղոքել էր աւելի պակաս քան մասին,
ինքն անձամբ իր անբաժան մարդկով
ամբողջ մարմինը կապտացնելուց յի-
ստայ բանապիտիկ էլ է աւել և
այսպէս փաստելի մի ամբողջ շարուն-
կաթողիկոսը խոստացաւ դրանց,
որ կանէ պաշաճ կարգադրութիւն։
Բ. Թաղիսեանց

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

„Սրա. Եձ.“-ի մէջ ա-
ւանդ է Կովկասեան ճախարի
Բաղդադի ուղղութեամբ թիւրքե-
նի հասցրած հարաւոր բողոքով
անապատի պիտի լինէր թշնամու
համար, որովհետեւ արդէն եր-
կար ժամանակի ընթացում
մեր գործողութիւնները պարտա-
կան ճակատում մի տեսակ կրա-
ւորական բնոյթ էին կրում։ Մեր այս
աշխարհիւն անշուշտ ուժեղ
զարգացումներն պիտի ունենայ
թիւրքերի գործողութիւնների
վրայ մեր դէմ Բաղդադի կողմից
զէպի ինքնակեն, եթէ ենթադրենք,
որ Կուտ-Էր-Ամարայի անձնատուր
լինելուց յետոյ թիւրքերն իրենց
ոյնների մի մասը ուղղել են դէպի
Նանեկին օդանոցը համար իրենց
այն գործումսին, որ այժմ պար-
տաւոր է կրել։

„Սրա.“-ին Բուխարեստից հե-

աղագրում են, որ վերջերս բողո-
քական իշխանութիւնները Վա-
նայում խուզարկել են հայոց ե-
կեղեցին և մի քանի մասնաւոր
տները Աստու են, որ որոնում են
կեղի ուսմբեր և զենքեր, բայց
ոչինչ չեն գտել։ Չեբրակաւած են
մի քանի հոգի։

Տրապիզոնի անկումը ճնշող
ապաւորութիւն է թողել խելահաս
թիւրքերի վրայ։ Մի նշանաւոր
թիւրք գործիչ ասել է. «Երբ դաշ-
նակիցները սպառնում էին Պոլսին,
մենք չէինք յուսահատուում, որով-
հետեւ կարող էինք ապաստան
գտնել Անատոլիայում։ Իսկ այժմ,
կեր ասաները հեղուհեղ մտե-
նում են, մեզ մնում է ապա-
ստան որոնել Բուլղարիայում»։

Թիւրք կառավարութեան
հրաւերով, դերմանական ռալիսը-
ստագի զանազան կուսակցութիւն-
ների պարագլուխներ շուտով ա-
յցելու են Պոլսի։

Կարմիր խաչի գլխաւոր լի-
ազօր Գլուրը Տրապիզոնի դի-
տելուց յետոյ հաղորդել է, որ քա-
ղաքում թիւրքերի ունեցած 10
հիւանդանոցները գրեթէ բոլորն
էլ դատարկ են եղել։ Փախուստի
ժամանակ թիւրքերը Տրապիզո-
նում թողել են 38 վիրաւոր և 24
հիւանդ, Վարակիլի հիւանդութիւն-
ներ Տրապիզոնում բնաւ չկան։
Թիւրքերը թողել են հիւանդանո-
ցային գոյները, սպիտակեղէնը և
զեղաօրայրը։

«Քիւս»-ի Լիդանի թղթա-
կիցը բողոքական մասնաւոր աղ-
բիւրից հաղորդում է, որ Թիւր-
քիսին հասարակական կարծիքը
խիստ ջգայնացած է։ Ազգեցիկ ե-
րիտասարդ թիւրքերից շատերը
հայտութեան պր-պագանդ են
կազմակերպում և ապացուցանում,
որ գերմանացիներին նոյն իսկ կա-
տալեալ յաղթութեան դէպքում
թիւրքեան մեծ հոգիւր կը կրցնի
և ոչ մի վարձատրութիւն չի ըս-
տասնաւ։ Երկրի մէջ տարածւած
են շատ բողոքներ ու թողուցիկ-
ներ, որոնք հաշտութիւն են քա-
ղաքում։ Հոյնները պիտի մաս-
նակցութեան ունենա աղիտացիային։
Աղբիւնուպոլսի բերդապահ զորքի
մէջ շատ ձեռքապալութիւններ են
կատարուած։

Մալաթի ինքն ուսն գործե-
րի հրամանատարը ասել է. «Մեր
առջի մի բաղդ խնդիր կայ. ինչ-
պիսի փառաւոր սիրազգութեան թիւ-
նի պիտի կատարենք մենք, որ
արժանի լինինք Ֆրանսիայի մեղ
ցոյց տաւ խանդավառ ընդունե-
լութեան»։

Բողոքական գլխաւոր շտա-
բի կառավարիչ գն. Իստուլը,
որը մի քանի շաբաթից ի վեր
գտնուում է արեւմտեան ճակատում,
«Berliner Tageblatt»-ի թղթակ-
ցին ասել է, որ Բալկանների
դրութիւնը կախուած է Վերդիի
կողմնի հետեանցից։

Ռուսաց արտաքին գործերի
մինիստրութեան մէջ տեղեկու-
թիւններ են ստացւած, որ Վեր-
մանիսին մի պատասխան ամերի-
կեան յայտադրի՝ զինուորներ է ա-
նում Այս պատճառով դիւանա-
դէտները կարծում են, որ դիւա-
նադիտական յարաբերութիւններ
խալան հնարաւորութեամբ Մա-
ցեալ-Նահանգների և Գերմանիայի
միջև ներկայումս վերացւած է։

Ստոկհոլմից հեռագրում են,
որ ստոկհոլմեաների միջազգային
բերքի անդամները հրաւիրուած
են համագումարի, որ պիտի կա-
նայ Համագումար մայիսի 25-ին։
Համագումարը նպատակ ունի
համաձայնութիւն կնքել բոլոր
ստոկհոլմեաների միջև հաշտու-
թեան գլխաւոր կէտերի վերա-
բերմամբ, բայց մտադիր չէ հաշ-
տութեան առաջարկներ անել։

ՆՄՍԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՄԱՌԱՐԱՆԱՆ ՈՂՋՈՑՆ

Այս հեռաւոր ու ցուրտ դիւրերից
կարօտով յիշում ենք մեր ծնողներին,
բարեկամներին, հայրենակիցներին...
Ձեր համարյոյնք բոլորից, շնորհաւոր
տուն և ցանկանք մի նոր Զատիկ մեր
բազմապարստ ժողովրդի համար։

Ձեզ բարի Զատիկ։
Կարմիր խաչ, դաթայ.
Մեզ փա